

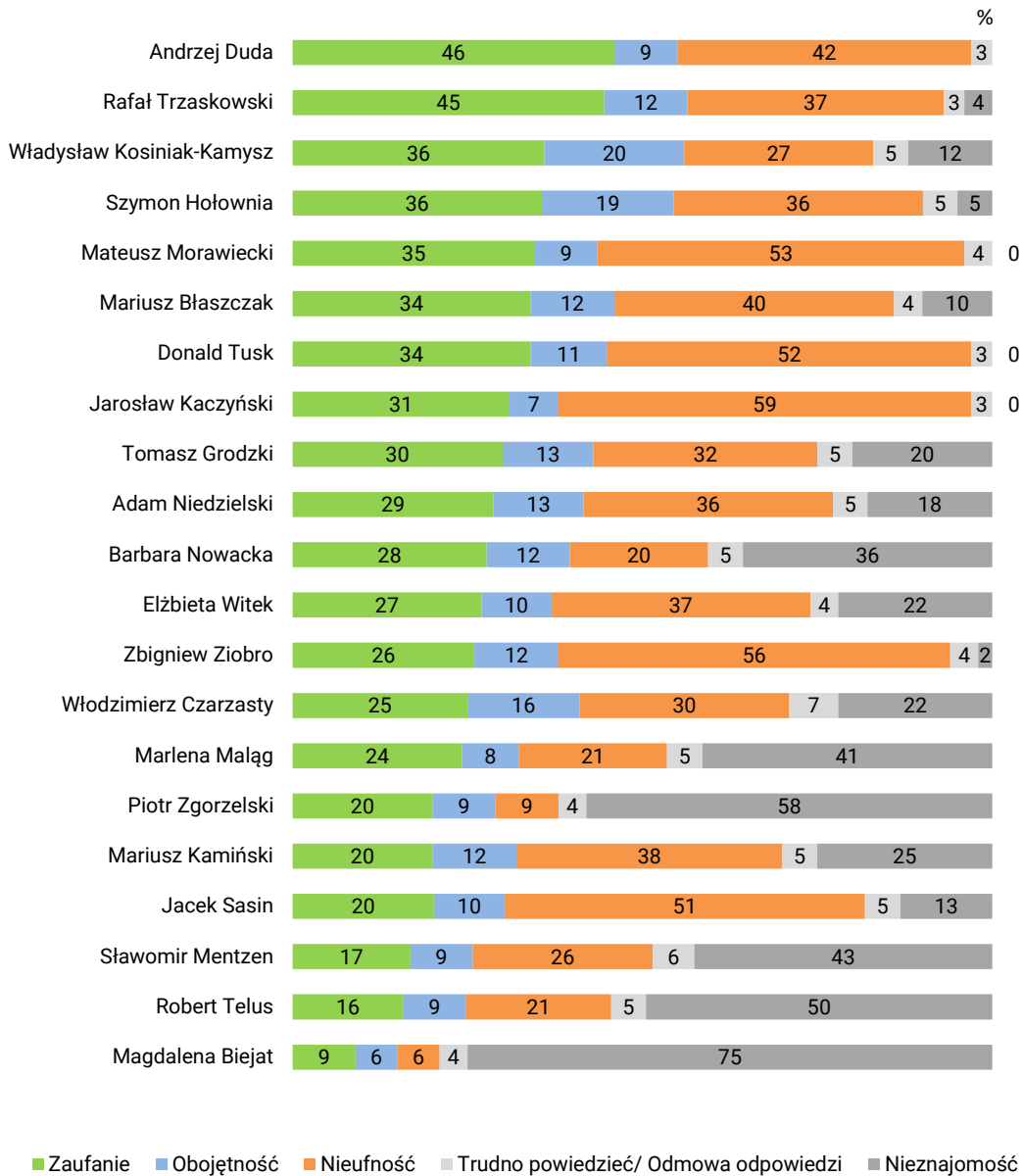
Zaufanie do polityków w lipcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w lipcu

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (399) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 16 lipca 2023 roku na próbie liczącej 1004 osoby (w tym: 63,2% metodą CAPI, 21,6% – CATI i 15,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

W naszych badaniach na liście ocenianych osobistości życia publicznego i politycznego zawsze znajdują się: prezydent RP, aktualni marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom. Badanie, którego wyniki prezentujemy, przeprowadziliśmy na reprezentatywnej imiennej próbie losowej pełnoletnich mieszkańców kraju. Realizowane było ono w ramach procedury mixed-mode¹.

Ankietowani oceniali poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako pełne zaufanie (+5). Środek skali (wartość 0) oznacza obojętność. Każdy z badanych mógł też zadeklarować, iż nie zna danej postaci lub odmówić odpowiedzi na pytanie o konkretną osobę.

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych osobistości życia publicznego i politycznego w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanego zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych osób oraz niemających opinii na ich temat lub odmawiających odpowiedzi.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie na skali od -5 do +5 obliczone wyłącznie na podstawie odpowiedzi badanych, którzy identyfikują poszczególnych polityków i nie uchylili się od ich oceny.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (399) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankietę miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 16 lipca 2023 roku na próbie liczącej 1004 osoby (w tym: 63,2% metodą CAPI, 21,6% – CATI i 15,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Politycy uwzględnieni w lipcowym rankingu są w różnym stopniu rozpoznawalni przez polskie społeczeństwo. Można ich podzielić na tych, których znają wszyscy lub niemal wszyscy badani, których zna większość, i których większość nie kojarzy. Wszyscy pytani znają prezydenta Andrzeja Dudę, premiera Mateusza Morawieckiego, prezesa Prawa i Sprawiedliwości i wicepremiera Jarosława Kaczyńskiego oraz przewodniczącego Platformy Obywatelskiej Donalda Tuska. Do powszechnie rozpoznawalnych osób zaliczyć należy ponadto Zbigniewa Ziobrę (98%), Rafała Trzaskowskiego (96%) i Szymona Hołownię (95%). Nieco mniej znani są: Mariusz Błaszczak (90%), Władysław Kosiniak-Kamysz (88%) oraz Jacek Sasin (87%), ale także w ich przypadku można mówić o niemal powszechnej rozpoznawalności. Blisko cztery piąte badanych kojarzy Adama Niedzielskiego (82%), Tomasza Grodzkiego (80%), Włodzimierza Czarzastego (78%) oraz Elżbietę Witek (78%). Trzy czwarte respondentów (75%) zna Mariusza Kamińskiego. Na poziomie około trzech piątych kształtuje się natomiast rozpoznawalność Barbary Nowackiej (64%), Marleny Maląg (59%) i Sławomira Mentzena (57%). Połowa ankietowanych (50%) kojarzy ministra rolnictwa Roberta Telusa, natomiast większość (58%) nie zna wicemarszałka Sejmu Piotra Zgorzelskiego, a aż trzy czwarte (75%) nie rozpoznaje jednej z liderów Lewicy Magdaleny Biejat. Warto o tym pamiętać, analizując różnice w odsetkach deklaracji zaufania i nieufności wobec tych postaci życia politycznego. W porównaniu z czerwcem zmiany w rozpoznawalności polityków uwzględnionych w obu badaniach są nieznaczne.

W lipcu, tak jak przed miesiącem, liderem pod względem liczby deklaracji zaufania (46%) jest prezydent Andrzej Duda, a drugie miejsce zajmuje wiceprzewodniczący Platformy Obywatelskiej, prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski (45%). W tej kwestii obaj wyraźnie wyprzedzili pozostałych polityków uwzględnionych w lipcowym rankingu. Warto podkreślić, iż w tym miesiącu nie odnotowaliśmy postaci cieszącej się zaufaniem większości pytanych. Inaczej jest z nieufnością – ponad połowa ankietowanych nie ufa prezesowi PiS, wicepremierowi Jarosławowi Kaczyńskiemu (59%), ministrowi sprawiedliwości Zbigniewowi Ziobrze (56%), premierowi Mateuszowi Morawieckiemu (53%), przewodniczącemu PO Donaldowi Tuskowi (52%) i ministrowi aktywów państwowych Jackowi Sasinowi (51%).

Polacy niezmiennie mają bardzo krytyczny stosunek do klasy politycznej. W lipcu, tak jak we wcześniejszych sondażach, większość uwzględnionych w badaniu polityków częściej i bardziej powszechnie budzi wśród respondentów nieufność niż zaufanie. W tym miesiącu do wyjątków pod tym względem należy 7 na 21 uwzględnionych w pytaniu osób, przy czym najlepiej pod względem bilansu zaufania i nieufności wypada relatywnie mało znany wicemarszałek Sejmu Piotr Zgorzelski. Liczebna przewaga deklarujących zaufanie nad deklarującymi nieufność dotyczy ponadto lidera PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza, przewodniczącej Inicjatywy Polskiej Barbary Nowackiej, prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego, prezydenta Andrzeja Dudy, znanej jedynie co czwartemu badanemu współprzewodniczącej Partii Razem Magdaleny Biejat oraz minister rodziny i polityki społecznej Marleny Maląg. Równoliczne grupy respondentów deklarują zaufanie i nieufność do Szymona Hołowni, natomiast pozostali politycy uwzględnieni w licowym badaniu częściej spotykają

się z nieufnością niż zaufaniem badanych, przy czym najgorszy bilans zaufania i nieufności mają: Jacek Sasin, Zbigniew Ziobro i Jarosław Kaczyński.

TABELA 1

Politycy	Odsetki badanych deklarujących							
	Zaufanie		Nieufność		Obojętność		Nieznajomość	
	VII 2023	Zmiana od VI 2023	VII 2023	Zmiana od VI 2023	VII 2023	Zmiana od VI 2023	VII 2023	Zmiana od VI 2023
Andrzej Duda	46	-1	42	0	9	0	0	0
Rafał Trzaskowski	45	+3	37	-1	12	-1	4	+1
Władysław Kosiniak-Kamysz	36	+1	27	-3	20	+1	12	0
Szymon Hołownia	36	0	36	-2	19	-1	5	+2
Mateusz Morawiecki	35	-3	53	+2	9	+1	0	0
Mariusz Błaszczak	34	-2	40	+1	12	+1	10	-1
Donald Tusk	34	0	52	-1	11	+1	0	0
Jarosław Kaczyński	31	-1	59	+3	7	-2	0	0
Tomasz Grodzki	30	+3	32	-3	13	0	20	-1
Adam Niedzielski	29	+2	36	-2	13	0	18	0
Barbara Nowacka	28	-	20	-	12	-	36	-
Elżbieta Witek	27	-3	37	+1	10	0	22	+2
Zbigniew Ziobro	26	-1	56	-1	12	+1	2	0
Włodzimierz Czarzasty	25	-	30	-	16	-	22	-
Marlena Maląg	24	-1	21	+1	8	-1	41	0
Piotr Zgorzelski	20	-	9	-	9	-	58	-
Mariusz Kamiński	20	-2	38	+2	12	-1	25	+1
Jacek Sasin	20	-3	51	+2	10	0	13	-1
Sławomir Mentzen	17	+1	26	+2	9	-1	43	-2
Robert Telus	16	0	21	+3	9	-1	50	-1
Magdalena Biejat	9	-	6	-	6	-	75	-

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. W jakim stopniu każda z przedstawionych dalej osób budzi Pana(i) zaufanie? Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę mi o tym powiedzieć/zaznaczyć tę odpowiedź*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

W lipcu w porównaniu z czerwcem poprawił się nieco społeczny odbiór Tomasza Grodzkiego, Władysława Kosiniaka-Kamysza, Adama Niedzielskiego oraz Rafała Trzaskowskiego. W tej grupie polityków nieznacznie wzrosły odsetki deklaracji zaufania, a spadły nieufności. Niewielki spadek poziomu nieufności przy stabilizacji poziomu społecznego zaufania odnotowali natomiast Szymon Hołownia i Donald Tusk. Z niedużym spadkiem zaufania i wzrostem nieufności mierzą się natomiast: Jacek Sasin, Mateusz Morawiecki, Jarosław Kaczyński, Mariusz Kamiński, Elżbieta Witek, Mariusz Błaszczak i Marlena Maląg. W porównaniu z czerwcem nieco zwiększyła się także grupa badanych deklarujących nieufność wobec Roberta Telusa. Ponadto nieznacznie ubyło deklarujących zaufanie do Andrzeja Dudy. Spadł poziom zaufania, jak i nieufności (po 1 punkcie procentowym) wobec Zbigniewa Ziobry, a przybyło deklaracji obojętnych. Nieco bardziej niż poprzednio dzieli natomiast opinię społeczną osoba Sławomira Mentzena – od czerwca nieznacznie przybyło deklarujących zaufanie lub nieufność do niego, a ubyło obojętnych.

Zmiany odsetków badanych deklarujących zaufanie lub nieufność w przypadku wszystkich polityków, którzy znaleźli się na liście w lipcu i w czerwcu, nie są istotne ze statystycznego punktu widzenia. W przypadku osób, które odnotowały zmiany nieco większe niż pozostali, warto jednak przeanalizować ich społeczny odbiór w dłuższym czasie (tabele 2 i 3).

Nieznaczna poprawa w odbiorze prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego, po odnotowanym w czerwcu nieznacznym pogorszeniu, skutkuje powrotem zaufania (45%) i nieufności (37%) do jego osoby do poziomu rejestrowanego w maju br. Minimalny spadek odsetka deklarujących nieufność (obecnie 27%) i nieznaczny wzrost zaufania (obecnie 36%) do Władysława Kosiniaka-Kamysza dał mu najlepszy wynik z notowanych w tym roku.

W lipcu wzrósł nieznacznie odsetek deklarujących nieufność do Mateusza Morawieckiego, w efekcie jednak osiągnął on najwyższy poziom od grudnia 2015 roku (obecnie 53%). Jednocześnie minimalnie zmniejszyła się grupa deklarujących zaufanie do jego osoby (obecnie 35%). Ostatnio z niemal identycznym rozkładem zaufania i nieufności do Mateusza Morawieckiego mieliśmy do czynienia w sierpniu ubiegłego roku.

Po odnotowanym pomiędzy styczniem a lutym br. znaczącym wzroście zaufania do ministra obrony Mariusza Błaszczaka, któremu towarzyszył spadek nieufności (kontynuację tej zmiany obserwowaliśmy jeszcze w marcu br., kiedy to osiągnął on najlepszy wynik), od kwietnia pogarsza się jego społeczny odbiór – rośnie grupa deklarujących brak zaufania do jego osoby (obecnie 40%), a spada odsetek badanych, którzy mu ufają (obecnie 34%). Warto dodać, iż trend spadkowy zaczął się jeszcze przed znalezieniem szczątków rosyjskiej rakiety pod Bydgoszczą.

Wzrost odsetka deklarujących nieufność do Jarosława Kaczyńskiego (obecnie 59%) wraz z nieznacznym spadkiem odsetka ufających mu badanych (obecnie 31%) daje wynik zbliżony do zarejestrowanego w grudniu ubiegłego roku.

W tym miesiącu marszałek Senatu Tomasz Grodzki notuje trzeci z kolei nieznaczny wzrost odsetka deklaracji zaufania do jego osoby, który tym samym osiągnął najwyższy poziom (30%) w historii naszych badań. Mimo spadku odsetka deklaracji nieufności do Tomasza Grodzkiego (obecnie 32%) nadal pozostaje on wyższy niż odsetek deklaracji zaufania. Przewaga nieufności nad zaufaniem dotyczy też marszałek Sejmu Elżbiety Witek, która jednak – inaczej niż marszałek Senatu – odnotowała niewielki spadek zaufania (obecnie 27%). Towarzyszy mu nieznaczny przyrost odsetka deklarujących nieufność, który tym samym osiągnął najwyższy poziom z dotąd notowanych w przypadku jej osoby (obecnie 37%).

W lipcu mamy też do czynienia z rekordowym poziomem nieufności w przypadku Jacka Sasina (obecnie 51%). Nieznacznemu zwiększeniu grupy deklarujących nieufność do jego osoby towarzyszy spadek odsetka deklarujących zaufanie (obecnie 20%).

Systematycznie, choć nieznacznie rośnie odsetek badanych niemających zaufania do Roberta Telusa (obecnie 21%), natomiast na niezmiennym poziomie utrzymuje się odsetek deklarujących zaufanie do niego (16%).

Nieco bardziej niż poprzednio dzieli natomiast opinię społeczną osoba Sławomira Mentzena – od czerwca nieznacznie przybyło deklarujących zaufanie lub nieufność do niego, a ubyło obojętnych. Ponadto wyniki badań wskazują, że wraz z rozpoznawalnością nieco bardziej rosną odczucia negatywne niż pozytywne wobec jego osoby.

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań														
	2022								2023						
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
M. Biejat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
M. Błaszczak	38	36	36	36	39	37	39	36	37	42	44	37	35	36	34
W. Czarzasty	19	20	-	21	-	21	21	-	21	-	20	-	23	-	25
A. Duda	58	55	56	48	52	51	54	50	54	56	60	56	54	47	46
T. Grodzki	24	23	25	25	26	23	24	26	24	22	23	22	25	27	30
Sz. Hołownia	39	42	42	40	46	40	41	43	36	36	32	35	38	36	36
J. Kaczyński	36	35	33	32	33	32	34	29	30	35	36	33	33	32	31
M. Kamiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	21	22	20
W. Kosiniak-Kamysz	34	35	34	35	40	33	33	35	34	35	33	32	34	35	36
M. Małąg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	24
S. Mentzen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	16	17
M. Morawiecki	46	44	41	36	37	37	41	37	38	41	43	40	38	38	35
A. Niedzielski	33	30	34	30	30	31	-	-	29	30	32	27	26	27	29
B. Nowacka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
J. Sasin	20	21	22	20	19	20	21	21	22	24	23	22	20	23	20
R. Telus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	16	16
R. Trzaskowski	41	41	39	40	46	41	40	44	40	41	38	39	45	42	45
D. Tusk	28	29	30	29	32	30	29	31	30	30	26	28	33	34	34
E. Witek	31	31	29	28	29	27	30	28	29	32	34	31	30	30	27
P. Zgorzelski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
Z. Ziobro	29	29	28	27	27	28	27	25	26	30	31	29	28	27	26

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań														
	2022								2023						
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
M. Biejat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
M. Błaszczak	28	32	32	35	33	33	34	35	34	29	28	33	37	39	40
W. Czarzasty	30	30	-	30	-	32	30	-	31	-	29		30	-	30
A. Duda	29	32	31	40	37	37	35	37	35	32	29	32	35	42	42
T. Grodzki	35	38	36	38	36	38	37	35	36	39	39	38	33	35	32
Sz. Hołownia	30	32	31	32	29	34	34	29	37	37	40	38	35	38	36
J. Kaczyński	51	53	53	55	57	56	55	60	57	53	51	55	54	56	59
M. Kamiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	33	36	38
W. Kosiniak-Kamysz	27	27	28	27	25	28	30	27	28	30	29	29	29	30	27
M. Małąg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	21
S. Mentzen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	20	24	26
M. Morawiecki	40	45	46	52	51	50	48	50	50	46	45	48	51	51	53
A. Niedzielski	29	32	26	38	36	32	-	-	34	31	30	33	36	38	36
B. Nowacka														-	20
J. Sasin	43	44	43	49	50	49	48	50	47	47	45	47	50	49	51
R. Telus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	18	21
R. Trzaskowski	38	37	38	40	37	38	41	36	37	40	43	41	37	38	37
D. Tusk	53	55	52	53	53	55	57	51	54	56	58	56	54	53	52
E. Witek	30	30	30	36	34	33	34	34	34	27	28	34	33	36	37
P. Zgorzelski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--	9
Z. Ziobro	52	52	53	56	56	53	56	59	55	52	50	54	54	57	56

ŚREDNIE NA SKALI ZAUFANIA

Omawiane wyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie arytmetyczne wskazań na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie), które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić się zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Średnie wszystkich ujętych w badaniu polityków i osób piastujących najwyższe i ważne funkcje państwowe, obliczone na podstawie wskazań respondentów na jedenastopunktowej skali zaufania (od -5 do +5), mieszczą się w tym miesiącu w przedziale od -1,91 do +0,58, co wskazuje na generalnie dość niski poziom zaufania społecznego do badanych przedstawicieli polskiej klasy politycznej.

W lipcu najwyższe średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie) uzyskali: Piotr Zgorzelski (+0,58), Barbara Nowacka (+0,33) i Magdalena Biejat (+0,13). Na ich czołowe pozycje w tym rankingu złożyły się dwa czynniki. Z jednej strony jest to oczywiście liczebna przewaga odsetków badanych deklarujących zaufanie nad wyrażającymi nieufność, a z drugiej strony relatywnie niska ich rozpoznawalność (nawet kandydującej w 2015 roku na urząd Prezydenta RP Barbary Nowackiej nie zna 36% respondentów, a pozostałej dwójki nie kojarzy większość badanych). Wyniki analiz wskazują, że są to postaci znane głównie w swojej bańce politycznej, co sprzyja uzyskiwaniu dobrych wyników. Piotra Zgorzelskiego zna większość badanych zamierzających w najbliższych wyborach do Sejmu głosować na Koalicję Obywatelską lub Lewicę, natomiast pozostali na ogół go nie kojarzą. Biorąc pod uwagę deklarowane poglądy polityczne, widzimy natomiast, że najczęściej oceniali go osoby identyfikujące się z lewicą, a w tej grupie przeważali deklarujący zaufanie do niego (zob. tabelę aneksową 20). Barbara Nowacka również znacznie częściej rozpoznawana jest przez respondentów deklarujących lewicowe poglądy niż przez pozostałych badanych (zob. tabele aneksową 14) i – co oczywiste – znający ją zwolennicy lewicy w zdecydowanej większości obdarzają ją zaufaniem. Podobnie jest w przypadku Magdaleny Biejat (zob. tabelę aneksową 1). Całą ww. trójkę najbardziej rozpoznają ponadto badani deklarujący się jako sympatycy opozycji oraz respondenci, którzy głównie czerpią informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie z TVN24. Politycy powszechnie znani mierzą się natomiast także z – najczęściej negatywnym – odbiorem osób o przeciwnych poglądach.

Spośród polityków powszechnie rozpoznawanych najlepszy wynik, tak jak poprzednio, uzyskał prezydent Andrzej Duda (+0,06). Identycznym rezultatem może się też w tym miesiącu pochwalić znacznie słabiej rozpoznawalna niż głowa państwa minister rodziny i polityki społecznej Marlena Maląg.

Mimo generalnie dodatniego bilansu zaufania i nieufności średni wynik kolejnego w tym rankingu Rafała Trzaskowskiego plasuje się w środku skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie). Oznacza to, że respondenci deklarujący nieufność do jego osoby częściej posługiwali się bardziej skrajnymi wartościami tej skali niż deklarujący zaufanie (w szczególności: 20% deklaruje głęboką nieufność, a 12% pełne zaufanie do niego). Jeszcze bardziej zjawisko to jest widoczne w przypadku

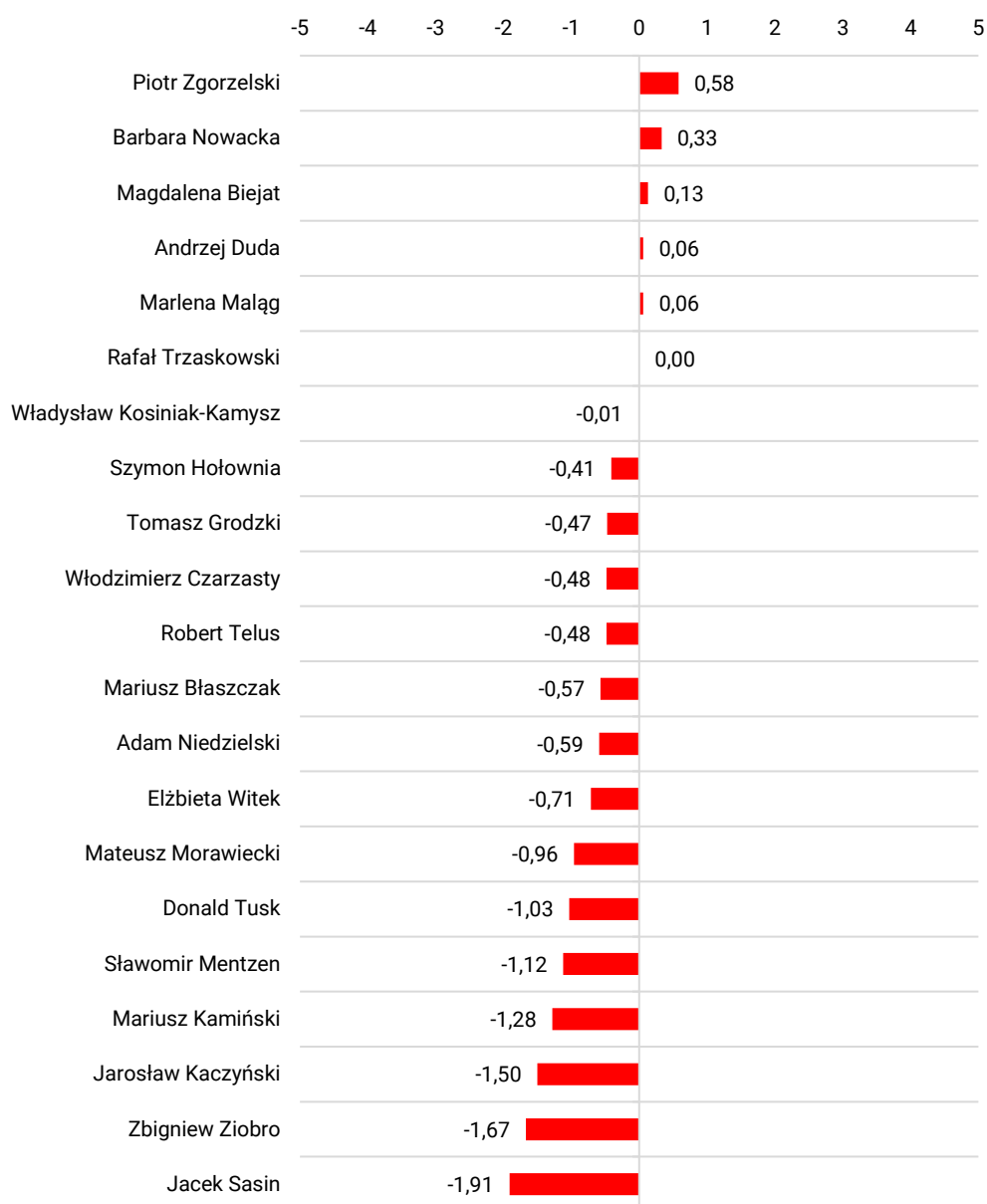
Władysław Kosiniak-Kamysz, który – mimo generalnie pozytywnego bilansu zaufania i nieufności – uzyskał ujemną średnią (-0,01).

Z większą intensywnością odczuć negatywnych niż pozytywnych w stosunku do swojej osoby mierzy się też Szymon Hołownia, do którego zaufanie i nieufność deklarują różniczne grupy, ale średnia wskazań na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie) jest ujemna (-0,41).

W przypadku pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej zarówno bilans deklarujących zaufanie i nieufność, jak i średnie na skali zaufania społecznego są ujemne – zatem w ich społecznym odbiorze jednoznacznie mniej lub bardziej przeważa nieufność.

CBOS

RYS. 1. Zaufanie do polityków w lipcu 2023 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Niewielkie zmiany średnich uzyskanych przez polityków uwzględnionych w badaniach w lipcu i w czerwcu okazały się nieistotne statystycznie.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	VI 2023	VII 2023	Zmiana
Adam Niedzielski	-0,78	-0,59	+0,19
Tomasz Grodzki	-0,62	-0,47	+0,15
Rafał Trzaskowski	-0,09	0,00	+0,09
Władysław Kosiniak-Kamysz	-0,09	-0,01	+0,08
Donald Tusk	-1,10	-1,03	+0,07
Szymon Hołownia	-0,44	-0,41	+0,03
Andrzej Duda	0,05	0,06	+0,01
Zbigniew Ziobro	-1,63	-1,67	-0,04
Jarosław Kaczyński	-1,45	-1,50	-0,05
Mateusz Morawiecki	-0,85	-0,96	-0,11
Mariusz Błaszczak	-0,45	-0,57	-0,12
Mariusz Kamiński	-1,16	-1,28	-0,12
Marlena Małąg	0,22	0,06	-0,16
Sławomir Mentzen	-0,94	-1,12	-0,18
Robert Telus	-0,30	-0,48	-0,18
Elżbieta Witek	-0,44	-0,71	-0,27
Jacek Sasin	-1,63	-1,91	-0,28

Wszystkie różnice średnich są nieistotne statystycznie na poziomie 0,05

W lipcu, tak jak przed miesiącem, liderem rankingu społecznego zaufania jest prezydent Andrzej Duda, a drugie miejsce zajmuje wiceprzewodniczący PO, prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski. Obaj pod tym względem wyraźnie wyprzedzili pozostałych polityków uwzględnionych w lipcowym badaniu. Warto jednak dodać, iż w tym miesiącu nie odnotowaliśmy postaci cieszącej się zaufaniem większości pytaných. Inaczej jest z nieufnością – ponad połowa ankietowanych nie ufa prezesowi PiS, wicepremierowi Jarosławowi Kaczyńskiemu, ministrowi sprawiedliwości Zbigniewowi Ziobrze, premierowi Mateuszowi Morawieckiemu, przewodniczącemu PO Donaldowi Tuskowi i ministrowi aktywów państwowych Jackowi Sasinowi.

W lipcu w porównaniu z czerwcem nieco poprawił się społeczny odbiór Tomasza Grodzkiego, Władysława Kosiniaka-Kamysza, Adama Niedzielskiego oraz Rafała Trzaskowskiego. Tej grupie polityków nieznacznie przybyło deklaracji zaufania, a ubyło deklarujących nieufność. W przypadku tych osób minimalnie wzrosły też średnie obliczone na podstawie wskazań respondentów na skali od skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie). Nieznaczny spadek poziomu nieufności przy stabilizacji poziomu społecznego zaufania odnotowali natomiast Szymon Hołownia i Donald Tusk, co przełożyło się na nieznaczny wzrost średnich wskazań. Z niewielkimi spadkami zaufania i wzrostem nieufności mierzą się natomiast: Jacek Sasin, Mateusz Morawiecki, Jarosław Kaczyński, Mariusz Kamiński, Elżbieta Witek, Mariusz Błaszczak i Marlena Małąg, co także znalazło swój wyraz w obniżeniu ich średnich. W porównaniu z czerwcem nieco zwiększyła się także grupa badanych deklarujących nieufność wobec Roberta Telusa, co również jest widoczne w obniżeniu średniej. Natomiast nieco bardziej niż poprzednio dzieli opinię społeczną osoba Sławomira Mentzena – od czerwca nieznacznie przybyło deklarujących zaufanie lub nieufność do niego, a ubyło obojętnych. Ponadto wyniki badań wskazują, że wraz z rozpoznawalnością nieco bardziej rosną odczucia negatywne niż pozytywne do jego osoby. W przypadku wszystkich polityków, którzy znaleźli się na liście w lipcu i w czerwcu, zmiany odsetków badanych deklarujących zaufanie lub nieufność nie są jednak istotne ze statystycznego punktu widzenia. Również zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5 nie są istotne statystycznie.

Opracowała

Barbara Badora